

cd

"Oczerki istorii astronomii w SSSR", B.
A. Woroncow-Weljaminow, Moskwa
1960 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 7/1-2, 210

1962

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Autor równoległe potraktował dwie strony zagadnienia: działającego człowieka i stworzoną przez niego technikę wydobywania i transportu ropy naftowej. Przedstawił więc osobistości czynne w światowym wiertnictwie i przemyśle naftowym, wielkie towarzystwa naftowe (zwłaszcza amerykańskie), ich rywalizację o nowe pola naftowe i rynki zbytu oraz wmięsaną w to grę czynników politycznych i wojskowych.

Ward omawia także najnowsze techniki wiertnicze (wiercenia głębinowe, podwodne itp.), zastosowane do eksploatacji pól naftowych, dawniejszych i nowych (Wenezuela, Meksyk, Etiopia, Arabia, Sahara itp.) oraz statki-tankowce, największe handlowe jednostki morskie.

W zakończeniu wspomniany jest nowy konkurent ropy naftowej — energia atomowa.

St.M.

B. A. Woroncowa-Weljaminowa, *Oczerki istorii astronomii w SSSR*. Gosudarstwiennoje izdatielstwo fiziko-matematycznej literatury, Moskwa 1960, s. 228.

Szkie historii astronomii w ZSRR są jakby dalszym ciągiem opublikowanej w 1956 r. przez tegoż autora pracy *Oczerki istorii astronomii w Rosji*¹. Książka ostatnia omawia historię i rozwój astronomii w ZSRR od 1917 r. Całość podzielona na szesnaście rozdziałów ujmuje historię badań astronomicznych ostatnich czterdziestu lat nad poszczególnymi zagadnieniami. Tekst uzupełnia dość bogaty materiał ilustracyjny obejmujący kilkadziesiąt fotografii — głównie portretów uczonych i zdjęć aparatyry naukowej. Na końcu opracowania podano ważniejsze pozycje z historii astronomii radzieckiej.

Książka ma charakter popularny, zupełnie celowo więc autor pominął wiele nazwisk, dat i pozycji obszernej (ok. 9000 prac) literatury astronomicznej ostatnich lat, ograniczając się do ogólnej syntezy i obrazu nowych rozwijających się kierunków i szkół naukowych.

cd

Z CZASOPISM

MUZEALNICTWO TECHNICZNE

W 1962 r. przypada 100 rocznica wykonania pierwszego otworu wiertniczego w Bóbrce. W związku z tym prof. Jan Czastka wystąpił z apelem o przyspieszenie zorganizowania tam muzeum przemysłu naftowego (*W sprawie muzeum przemysłu naftowego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce*, „Nafta”, nr 7/1961). Jak wiadomo, głównymi obiektami przyszłego muzeum będą zachowane w Bóbrce zabytki techniki, m. in. szyb Franek.

W nrze 32/1961 „Przeglądu Technicznego” zamieszczono korespondencję inż. Alfreda Liebfelda *Muzeum Politechniczne w Moskwie*. Po przypomnieniu okoliczności powstania i scharakteryzowaniu rozwoju Muzeum, autor omawia szczegółowo obecne funkcje dydaktyczno-oświatowe placówki, stwierdzając, że działalność jej skierowana jest przede wszystkim na popularyzację ważniejszych dziedzin postępu technicznego i rozwoju techniki w ZSRR, na współpracę ze szkolnictwem w zakresie politechnizacji młodzieży, wreszcie na popularyzację wiedzy i kultury technicz-

¹ Zob. recenzję w nrze 3/1957 „Kwartalnika”.